

בתי המשפט

001080/07 א		בית משפט מחוזי באר שבע	
03/12/2009		כב' השופטת ורדה מרוז	
		בפני:	

הפדרציה הישראלית לתקליטים וקלטות בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד שרה פרזנטי /או עמית וולף התובעת

נגד

1 . גני חוות לכיש בע"מ

2 . עדית דהן

3 . חיים חג'ג

4 . אמיל כהן

ע"י ב"כ עוה"ד שרון גילי /או דורית דגן הנתבעים ושולחי הודעת צד ג'

נגד

מינו בר-קלמנט ברוך

צד ג'

מיני-רציו:

* ביהמ"ש המחוזי קיבל תביעה נגד אולם אירועים בגין השמעה פומבית של יצירות מוקלטות ללא רישיון ודחה את טענת האולם לפיה יש להטיל את האחריות על התקליטן אשר התחייב להסדיר את עניין התמלוגים. עם זאת התקבלה הודעת צד ג' כנגד התקליטן, בהיעדר הגנה.

* זכויות יוצרים – הפרה – אחריות

* זכויות יוצרים – הפרה – פיצויים

* זכויות יוצרים – יצירה – מוסיקה

* זכויות יוצרים – הגנה – הגבלתה

תביעה לפיצוי כספי וצו מניעה נגד אולם אירועים בגין הפרת זכויות יוצרים בהשמעת מוסיקה. הדיון נסב, בין היתר, בהודעת צד ג' ששלחו הנתבעים לתקליטן.

בית המשפט המחוזי קיבל את התביעה ואת ההודעה לצד ג' ופסק כי:

הנתבעים שלחו הודעת צד ג' נגד התקליטן, הנסמכת על עילות התביעה נגדם ועל התחייבות בכתב של התקליטן בחתימת ידו לכאורה, בגדרה התחייב להוציא היתר כדין להשמעת המוסיקה.

הואיל ואין מחלוקת על כך שהנתבעת הרשתה לתקליטן להשמיע את המוסיקה ולעניין זה, אין נפקא מינא אם החתימה אותו על כתב התחייבות כזה או אחר, הרי שיש לראותה כמי שנושאת באחריות להפרת זכויות התובעת, בעצם ההרשאה שנתנה להשמעת המוזיקה המפרה בחצריה ובהתקיימם של התנאים בסעיף 2(3) לחוק זכויות יוצרים.

טענת הנתבעת כי יצאה ידי חובתה, משהחתימה את התקליטן על כתב התחייבות בגדרו הוא התחייב לכאורה, להסדיר את נושא התמלוגים עבור זכויות היוצרים, מוטב היה אלמלא הועלתה. ברי, כי בהתנהגות זו, עצמה הנתבעת את עיניה ולימדה על עצמה, כי נהגה בחוסר תום לב.

בהעדר כתב הגנה מטעם התקליטן ובהעדר התייצבותו לדיונים ועל יסוד גרסת הנתבעת שלא נסתרה או הופרכה, עולה, כי הוא לא קיים את התחייבויותיו. אמנם, חובת הנתבעים 1 ו-3 לשלם לתובעת את תמלוגיה הינה חובה עצמאית, יחד עם זאת, הואיל והתקליטן התחייב לכאורה כלפי הנתבעים כי יסדיר את חוקיות השמעת המוזיקה ובהעדר הגנה מצידו, זכאים הנתבעים לקבל את הסעד הנתבע בהודעת צד ג'.

פסק דין

כללי

1. התובעת, הפדרציה הישראלית לתקליטים וקלטות בע"מ, הינה תאגיד לניהול משותף של זכויות יוצרים, המוסמך ליתן הרשאות להשמעה פומבית של מוסיקה מוקלטת בישראל, המוגנת בזכות יוצרים ולגבות תמלוגים בגינם, לצורך חלוקתם בין חברות התקליטים המאוגדות בתובעת.
2. זכויות ההשמעה הפומבית והשידור הוענקו לתובעת על ידי חברות תקליטים, זרות וישראליות, המאוגדות אצל התובעת. היצירות נשוא הזכות כלולות בקטלוגים של החברות הישראליות והזרות, אשר הוצגו במסגרת ראיותיה של התובעת (מוצג 3).
3. התובעת הוכרזה כבעלת מונופולין בתחום מתן רישיונות גורפים להשמעה פומבית של מוסיקה מוקלטת ופעילותה כלפי חברות התקליטים וכלפי ציבור המשתמשים ביצירות המוקלטות הוסדרה בהסדר כובל, שאושר על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים ביום 29.04.2004.
4. הנתבעת 1 הינה חברה פרטית בע"מ (להלן: "הנתבעת") המחזיקה ומפעילה אולם אירועים "חוות לכיש", שמצוי באזור התעשייה בעיר אשדוד (להלן: "אולם השמחות"). הנתבעים 2 ו-4 הינם בעלי מניות בנתבעת ומנהלים רשומים בה. הנתבע 3 הינו בעל מניות בנתבעת ומנהלה בפועל.

הסדר דיוני

5. באי כוח הצדדים (מטעם הנתבעים בא כוחם דאז עו"ד וילנר) הגיעו להסדר דיוני, לפיו פסק הדין יינתן על פי המסמכים שהונחו כראיה בפני בית המשפט מטעמם של הצדדים, אגב וויתור הדדי של חקירת המצהירים.
- עוד הוסכם, על דרך הפשרה, בין הצדדים, כי התביעה תעמוד על 4 מתוך 5 ההפרות שיוחסו לנתבעים בכתב התביעה.
6. הואיל והפיצוי הקבוע בסעיף 3א לפקודת זכות יוצרים 1924, בגין כל הפרה עומד על סך של 20,000 ₪, הרי שהסכום המקסימאלי לפיצוי על פי כתב התביעה ומכוח ההסכמה אליה הגיעו הצדדים, עומד על סך של 80,000 ₪.
7. בכתב התביעה, התובעת עותרת בנוסף, למתן צו מניעה קבוע שיאסור על הנתבעים להמשיך ולהפר את זכויותיה ביצירות מוקלטות, על דרך השמעתן בפומבי.

התובענה

8. התובענה עוסקת בהפרת זכויות יוצרים הקנויות לתובעת ביחס להשמעת מוסיקה מוקלטת בפומבי, באולם השמחות.
9. ביום 14.12.06 הושמעה על ידי תקליטן (צד ג' לתובענה, שיכונה להלן: "התקליטן"), מוסיקה באירוע בת מצווה, שהתקיים באולם השמחות. בעלי השמחה הם שהזמינו את התקליטן, תיאמו עמו את רשימת השירים שיושמעו ושילמו לו תמורה עבור השמעתם.
10. נציג מטעם התובעת הגיע לאולם השמחות, ללא הודעה מראש והקליט באופן מדגמי שירים שהושמעו במהלך האירוע. ביחס לחמישה מהם, המפורטים בכתב התביעה, טוענת התובעת, כי הנתבעים אפשרו את השמעתם בפומבי, תוך הפרת זכויותיה ומבלי שקיבלו הימנה הרשאה להשמעתם. התובעת טוענת בכתב התביעה, כי הואיל ואולם השמחות מצוי בשליטתם ובניהולם של הנתבעים, הרי שבעצם השמעת המוסיקה המוקלטת בפומבי, הפרו הנתבעים את זכויות היוצרים שבבעלותה, אשר מקורן בחוק זכויות יוצרים 1911 (להלן: "חוק זכויות יוצרים") ובפקודת זכות יוצרים-1924.

11. על יסוד עובדות אלו, עותרת התובעת לסעדים המנויים לעיל, שעניינם תשלום פיצוי וצו מניעה קבוע.

גדר המחלוקת

12. אין מחלוקת בשאלת מעמדה של התובעת כבעלת מונופולין ביחס להשמעת מוסיקה מוקלטת בפומבי, מטעמן של חב' תקליטים רבות בארץ ובעולם, כמו גם, אין חולק כי התובעת הינה בעלת זכויות היוצרים בשירים שהושמעו במהלך האירוע ע"י התקליטן (להלן: "השירים" או "המוסיקה").

אין אף חולק שהנתבעים או מי מהם, אינם מחזיקים בהיתר מטעמה של התובעת להשמיע את המוסיקה באולם השמחות וממילא, גם לא שילמו לתובעת את התמלוגים בגין השמעתה.

13. המחלוקת שבין הצדדים ניטשת בשאלה, באם באמצעות השמעת המוסיקה המוקלטת באולם השמחות – הנתבעת שהינה הבעלים, המחזיקה והמנהלת של אולם השמחות, היא זו שהפרה את זכויותיה של התובעת, או שמא, התקליטן שהשמיע את המוסיקה, מטעם בעלי השמחה ועל חשבונם – הוא זה אשר צריך לשאת באחריות בגין הפרת זכויות התובעת?

14. סוגיה נוספת השנויה במחלוקת, עוסקת בשאלת אחריותם של הנתבעים 2, ו-4 להפרת זכויותיה של התובעת, בתוקף מעמדם כמנהליה הרשומים ובעלי הזכויות בה וביחס לנתבע 3 - בהיותו המנהל בפועל של אולם השמחות – באם עליו לשאת באחריות להפרת זכויות התובעת.

טענות הצדדים

15. בהעדר מחלוקת בדבר זכויות היוצרים הקנויות לתובעת בגין המוסיקה שהושמעה באולם השמחות ועל יסוד הוראות חוק זכויות יוצרים - טוענת התובעת כי האחריות להפרת זכויותיה רובצת לפתחה של הנתבעת כמי שמחזיקה באולם השמחות ומתפעלת אותו ועל הנתבעים 2, 3 ו-4, כמנהליה ובעלי המניות בה.

16. הנתבעת טוענת, כי התקליטן, האחראי להשמעת המוסיקה במהלך האירוע, נושא באחריות להפרת זכויותיה של התובעת וכי בהגשת התובענה נגדה, התובעת נוהגת כלפיה בחוסר תום לב.

17. הנתבעת מוסיפה, כי כמפעילת אולם השמחות, אין לה נגיעה לבחירת המוסיקה והשמעתה, שכן, על התקליטן המשמיע את המוזיקה, לדאוג להשגת ההיתר המתאים מהתובעת ולשלם את תמורתו. לפיכך, מטבע הדברים, הוא האחראי להפרות הנטענות. הנתבעת מדגישה, כי אין היא מחזיקה בציוד להשמעת מוסיקה, אין לה שליטה על השירים המושמעים ואין לה כל ידיעה אלו מהשירים המושמעים מהווים הפרה של זכויות התובעת.

18. הנתבעת מטעימה, כי חוסר תום הלב של התובעת צף ועולה, לנוכח התנהגותם של גופים דומים, כמו אקו"ם- אשר אף לו מונופולין בתחום המוסיקה, אולם להבדיל מהתובעת, הוא גובה את תמלוגיו היישר מהתקליטן, עובר לאירוע. הנתבעת מוסיפה, לעניין דרך גביית התמלוגים של אקו"ם – כי הוא נוהג לגבות סכום קבוע ממזמיני האירוע באמצעות אולם השמחות שמעבירו לאקו"ם.

19. הנתבעת טוענת, כי התובעת מפרה את ההסדר הכולל מכוחו היא פועלת, בהימנעותה מלהעניק לתקליטנים רשיונות גורפים להשמעת מוסיקה. לטענתה, גביית תמלוגי התובעת באמצעות הנתבעת, הינה פסולה ובלתי סבירה, שכן, יש לגבותם היישר מהתקליטנים ולראיה, התובעת סירבה לבקשתה להנפיק לה שוברי תשלום, כדי שיועברו באמצעותה לתקליטנים, לצורך גביית התמלוגים, עובר לאירוע.

20. הנתבעת טוענת, כי יצאה ידי חובתה, כאשר יידעה את התקליטנים, עובר לאירועים שבאולם השמחות, על חובתם לשלם לתובעת את תמלוגיה, לרבות החתמתם על כתב התחייבות, המחייבם לקבל רישיון להשמעת מוסיקה (סעיפים ו' ו- ז' לכתב ההתחייבות- צורף כנ'1). הנתבעת הציגה מסמכים, מהם עולה כי כך נהגה אף ביחס לאירוע הנדון (נ/2).

21. הנתבעים 2, 3, ו- 4 טוענים, כי דין התביעה כנגדם להידחות הואיל ולא התקיימו בהם התנאים הדרושים להרמת מסך ההתאגדות בין הנתבעת לביניהם, כמו גם לא הוכח, מכוח האמור בסעיף 2(3) לחוק זכויות יוצרים, כי הם הפרו את זכויותיה של התובעת באופן אישי.

התביעה כנגד צד ג' – התקליטן

22. הנתבעים שלחו הודעת צד' ג' נגד התקליטן, הנסמכת על העילות העומדות ביסוד התביעה נגדם ובנוסף, סמכו את הודעתם על התחייבות בכתב של התקליטן

בחתמת ידו לכאורה, בגדרה התחייב להוציא היתר כדן להשמעת המוסיקה ולשלם לכל הגופים הנדרשים את תמלוגיהם.

23. התקליטן לא התגונן בפני ההודעה, שהומצאה לו כדן. לסיכומיהם, צרפו הנתבעים אישור מסירה של הודעת צד ג' ותצהיר ממנו עולה, כי נעשו שני ניסיונות להמציא לתקליטן את כתב ההודעה, בשתי הזדמנויות שונות, באמצעות הדבקת ההודעה בכתובתו הידועה – אשר לא צלחו (נספחים נ' 11 ו- נ' 12) בנסיבות אלו, הנתבעים עותרים כי היה ותביעת התובעת תתקבל, כי אז, יש להשית על התקליטן את החיובים הכספיים בהם יחויבו.

דיון והכרעה

אחריות הנתבעת

24. בהעדר מחלוקת עובדתית, בדבר השמעת המוסיקה "האסורה" באולם השמחות – הדיון יתמקד בשאלה המשפטית, האם זכאית התובעת לגבות את תמלוגיה מהנתבעת על בסיס ההרשאה שנתנה לתקליטן להשמיע את המוסיקה בחצריה ושימשה כאכסניה להשמעתה.

25. בהע' (י-ם) 3574/00, 3666/00 הפדרציה למוזיקה ישראלית וים תיכונית בע"מ ואח' נ. הממונה על ההגבלים העסקיים, בית הדין להגבלים עסקיים דן בשאלת ההסדר הכובל אשר את קיומו עתרה התובעת לאשר ובפסק דין מיום 29.4.04, קבע דבר קיומו של הסדר כובל ובין היתר קבע:

- ההסדר הכובל מכוחו פועלת הפדרציה למוזיקה ישראלית מאפשר ניצול יתרונות לגודל בניהול משותף של הזכויות, הן בקשירת העסקאות והן באכיפת הזכויות ע"י כלל בעלי הזכויות. החיסכון בהוצאות העסקה והאכיפה גם מוזיל את המוצר הסופי ומאפשר לצרכן ליהנות ממבחר יצירות גדול יותר במחירים נמוכים יותר מאלה שהיה עליו לשלם, לו היה צריך לשאת ולתת עם כל בעל זכויות בנפרד. אלמלא ההסדר, גם אם ניתן היה לנהל מו"מ ולכרות הסכם בגין כל השמעה, עלויות העסקה הכרוכות בניהול מו"מ וקשירת עסקאות נפרדות, היו עולות פעמים רבות על התועלת שמפיק המשתמש מהשימוש ביצירה ועל התמורה שבעל הזכויות יכול לגבות עבור השימוש. כך אף ביחס לאכיפתן של הזכויות.

- בהתייחסו להתנגדותה של התאחדות בעלי אולמות אירועים בישראל להסדר הכובל ככל שהוא מתייחס לגביית תמלוגי התובעת באמצעות בעלי האולמות ולא מהתקליטנים המשמיעים את המוזיקה, קבע בית הדין:

"אין משום שימוש לרעה בכוח השוק שבידה (התובעת – ז.מ) שהרי על בעל האולם מוטלת אחריות לביצוע מפר של זכויות יוצרים שנעשה באולמו מכוח סעיף 2(3) לחוק זכויות יוצרים על ידי מניעת השמעה של מוזיקה באולמו על ידי מי שאין לו רישיון לעשות כן. זאת בעוד שהאפשרויות העומדות בפני הפדרציה לאתר תקליטנים או מבצעים אחרים אשר משמיעים יצירות מוגנות ללא אישור בעייתית הרבה יותר" (ראה פסקאות 242 – 247 לפסק-הדין).

26. סעיף 2(3) לחוק זכויות יוצרים מתייחס להרשאה שנותן אדם לעשות שימוש בחצרו לצורך ביצוע פומבי של יצירות (אמנם הסעיף מתייחס ל"תיאטרון או למקום שעשוע אחר", אך למעשה הוא פורש כמתייחס לכל מקום בו מבוצע ביצוע פומבי). ברע"א 2991/07 אקו"ם אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בישראל בע"מ נ. קפוצ'ין עסקי מזון בע"מ, [פורסם בנבו], מצטט כב' השופט רובינשטיין את המלומד בלום:

"את זכות הביצוע מפר לא רק המבצע עצמו, אלא גם מי שמרשה את הביצוע – סעיף 2(1). יתר על כן: סעיף 2(3) מטיל אחריות גם על כל אדם אשר אמנם אינו מרשה את עצם הביצוע המפר, אך לשם עשיית רווחים מרשה הוא להשתמש בתיאטרון או במקום שעשועים אחר לביצוע פומבי של יצירה מוגנת, אלא אם כן לא ידע ולא היה לו יסוד נאמן לחשוד שהביצוע יפר זכות יוצרים".

27. הואיל ואין מחלוקת על כך שהנתבעת הרשתה לתקליטן להשמיע את המוסיקה ולעניין זה, אין נפקא מינא אם החתימה אותו על כתב התחייבות כזה או אחר – הרי שיש לראותה כמי שנושאת באחריות להפרת זכויות התובעת, בעצם ההרשאה שנתנה להשמעת המוזיקה המפרה בחצריה ובהתקיימם של התנאים הבאים, מכוח סעיף 2(3) לחוק זכויות יוצרים:

- הנתבעת הרשתה לתקליטן לבצע השמעה בפומבי.
- בעת מתן ההרשאה, לא היתה הסכמה מטעמה של התובעת, בעלת הזכויות להשמעת המוזיקה בפומבי
- לנתבעת קמה תועלת פרטית מעצם מתן ההרשאה, שכן בהעדרה, לא היה מתקיים האירוע.
- לנתבעת היתה ידיעה, או למצער, חשד לקיומה של הפרת זכות יוצרים ולראיה, החתמתו של התקליטן על כתב ההתחייבות.

עולה אפוא, כי התקיימו בנתבעת התנאים המקימים את אחריותה להפרת זכויותיה של התובעת.

28. בהתקיימם של התנאים הקבועים בסעיף 2(3) לחוק, המקימים לתובעת זכות לתבוע את תמלוגיה מהנתבעת, כבעלת אולם שמחות, נשמט היסוד לטענות הנתבעת לפיהן, התובעת מנועה מלדרוש תמלוגיה ודרישתה מהווה הפרה של ההסדר הכובל וכן, אין יסוד לטענתה, בדבר חוסר תום הלב שבדק בהתנהגותה. התובעת פעלה על פי הדין ובהתאם להלכה הפסוקה מזה ימים ימימה. עובדות אלו היו ידועות לנתבעת והובהרו לה היטב במהלך הדיון. חרף זאת, הנתבעת דבקה בטענותיה.

29. הדברים הינם בבחינת קל וחומר, לנוכח ההליך הקודם שהתקיים בין התובעת לבין הנתבעים 2,4, אשר אמנם הסתיים בפשרה, בגדרה הנתבעים שילמו לתובעת את תמלוגיה, בגין השמעת מוסיקה באולם שמחות (אשר נשא שם אחר והיה בבעלות חברה בע"מ אחרת), אולם חזקה על נתבעים אלו, כי למדו ממנו על זכויות התובעת לתמלוגים מאולם השמחות, כמו גם על החובה שחלה על אולם השמחות לשלם. יוצא אפוא, כי דווקא התנהגות הנתבעים נגועה בחוסר תום לב.

30. הנה כי כן, אין יסוד לטענת הנתבעת, אין היא נושאת באחריות להשמעת המוזיקה המפרה. אף לנתבעת אין יד בהזמנת התקליטן או בבחירת השירים, הרי שבעצם מתן הרשאה להשמעתם, תוך ידיעה או למצער חשד, כי מדובר ביצירות מוקלטות, המוגנות בזכויות יוצרים – היא נתנה יד להפרת זכות היוצרים של התובעת. לעניין זה ראו ע"א (ת"א) 1987/97 **אקו"ם אגודת קומפוזיטורים מחברים מולי"ם למוסיקה בישראל בע"מ נ' אולמי חאן הדקל בע"מ**, [פורסם בנבו], פסקה 3, שאושר ברע"א 1827/99 **אולמי חאן הדקל בע"מ נ' אקו"ם**, [פורסם בנבו]; וכן ת.א. וכן ת.א. (ת"א) 25/98 **הפדרציה הישראלית לתקליטים וקלטות בע"מ נ' אטלנטיס נשר בע"מ**, שאושר ברע"א 1263/98 **אטלנטיס נשר בע"מ נ' הפדרציה הישראלית לתקליטים וקלטות בע"מ**, [פורסם בנבו].

31. לנתבעת עניין רב במתן הרשאה לתקליטנים להשמיע מוסיקה בחצריה, שהרי זו דרכה להעצים את רווחיה. מניעה להפרת זכויות היוצרים של התובעת, מובנים אפוא.

הלכה פסוקה היא, כי מתן רשות להשמעת מוזיקה במקומות בידור - כדוגמת אולמות אירועים, בתי מלון, מסעדות ואירועים ציבוריים - גם אם אינה נעשית ישירות על ידי

העסק ומנהליו – כמוה כמתן הרשאה הניתנת "לתועלתו הפרטית" של בעל העסק (ראה ענין קפוצ'ין ופסקי-הדין המאזכרים בו (אטלנטיס וחאן הדקל), ובספרה של ד"ר פרונטי- דיני זכויות יוצרים בעמ' 1088-1089).

כפי שנקבע באותם פסקי-דין, השמעת מוסיקה באולם אירועים היא חלק אינטגרלי מהשכרת האולם, שכן אירועי השמחות מלווים, דרך כלל, בהשמעת מוסיקה; מדובר במתן רשות הניתנת לצורך הפקת רווח של בעל האולם מהאירוע המתקיים בו. סביר להניח, כי אלמלא הסכמת בעל האולם או מנהלו להשמעת מוסיקה, לא היו מתקיימים האירועים באולמו, שכן מן המפורסמות שאין צריכות ראייה, שהשמעת מוסיקה הינה חלק בלתי נפרד מאירוע שמחה. מכאן האינטרס הברור של בעלי האולמות בהשמעת המוסיקה באולמותיהם. יתרה מכך, טענות שהועלו על ידי בעלי אולמות ומנהליהם בדבר העדר שליטה על היצירות המושמעות באולמם נדחו שוב ושוב על ידי בתי המשפט. (ראה: פסק דינו של כב' השופט א. שלו בענין אטלנטיס; פסק הדין בערעור בבית משפט זה בענין אולמי חאן הדקל; ת.א. (ב"ש) 4008/05 הפדרציה הישראלית לתקליטים בע"מ נ' גן הפקאן א.ד. ארועים ושרותי קייטרינג, [פורסם בנבו]; ת.א. (ת"א) 1975/99 הפדרציה הישראלית למוסיקה ים תיכונית נ' אולמי נפטון בת-ים בע"מ, [פורסם בנבו], פסקה 9 לפסק דינה של כב' השופטת א. חיות).

32. טענת הנתבעת כי יצאה ידי חובתה, משהחתימה את התקליטין על כתב התחייבות בגדרו הוא התחייב לכאורה, להשמיע מוסיקה מוגנת ולהסדיר את נושא התמלוגים עבור זכויות היוצרים – מוטב היה אלמלא הועלתה. ברי, כי בהתנהגות זו, עצמה הנתבעת את עיניה ולימדה על עצמה, כי נהגה בחוסר תום לב ובדרך לא ראויה. בשולי הדברים יצוין, כי די בעובדה שהנתבעת לא השכילה לאתר את התקליטין לצורך ביצוע המצאת מסמכי בי-דין לידין, כדי ללמד על רצינות יחסיה עם התקליטין ונפקות המסמכים עליהם החתימה אותו.

33. טענת התובעת, לפיה גביית התמלוגים ישירות מהתקליטנים אינה ישימה ואינה אכיפה, מקובלת עלי. בניגוד לנתבעת אשר כתובתה ידועה והיא מנהלת את עסקיה באולם השמחות באורח קבוע, הרי שהתקליטנים, למצער חלק ניכר מהם, הינם בבחינת עוברי אורח בחצריה ועל כן, קיים חשש של ממש שהתובעת לא תצליח לאתרם ולגבות מהם את תמלוגיה. זאת ועוד. זכותה של התובעת לגבות תמלוגים מהנתבעת הינה זכות עצמאית, מכוח הדין. אין בכך כדי למנוע מהנתבעת "לגלגל"

את כספי התמלוגים המשולמים לתובעת, על התקליטנים, כתנאי להעסקתם ולראיה, כך היא נוהגת ביחסיה עם אקו"ם, כפי שלימדה על עצמה.

34. העולה מכל האמור לעיל הוא, כי התובעת הרימה את הנטל המוטל עליה, להוכיח הפרת זכויותיה על ידי הנתבעת, בכל הנוגע לזכויות יוצרים של השמעת מוזיקה בפומבי.

אחריותם של הנתבעים 2, 3 ו-4

35. הנתבע 3 הינו בעל מניות בנתבעת ומשמש כמנהל אולם השמחות. אין חולק שהנתבע 3 אחראי ישירות על התקשרויותיה של הנתבעת עם לקוחותיה, לרבות הקשרים עם התובעת.

36. הנתבעת 2 הינה בעלת מניות בנתבעת ורשומה אצל רשם החברות כמנהלת הנתבעת.

כעולה מתצהיר תשובות לשאלון, אשר צורף כנספח 1 לסיכומי התובעת, משמשת הנתבעת 2 אף כמנהלת בפועל של האולם. אולם, כעולה מתצהיר עדות ראשית מטעם הנתבע 3, אין הנתבעת 2 בקיאה באירוע נשוא התובענה.

37. הנתבע 4 רשום אף הוא אצל רשם החברות כבעל מניות ומנהל רשום של הנתבעת, אולם, כעולה מתצהירו של הנתבע 3, הנתבע 4 אינו בקי בענייניה של הנתבעת, לרבות העניינים נשוא התובענה.

38. בע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקיריטי בע"מ ו-3 אח', פ"ד מח(5), 661 נקבע, כי אין מטילים אחריות אישית על אורגן אך בשל מעמדו בחברה, אלא מקום בו פעולותיו נוגעות לעוולה נשוא התביעה. בע"פ 3027/90 חברת מודיעים בינוי ופיתוח נ' מדינת ישראל, פד"י מה(4) 364, הגדיר כב' השופט א. ברק (כתוארו אז) מהו אורגן:

"... גוף או נושא משרה בכיר בתאגיד (אסיפה כללית של בעלי המניות, דירקטוריון, דירקטור, מנהל כללי, מנהל עסקים) יהא בוודאי אורגן שלה. אך גם נושא משרה שאינו בכיר עשוי להיחשב כאורגן התאגיד, וזאת אם על-פי מסמכי התאגיד או מקור נורמטיבי אחר, רואים את פעולתו ומחשבתו, כפעולת התאגיד עצמו" (סעיף 7 לפסק הדין).

אין ראייה לכך שהנתבעים 2 ו-4, היו מעורים, במסגרת תפקידיהם כמנהלים רשומים, בענייני הנוגעים לעזולה נשוא התובענה ולפיכך אין להטיל עליהם אחריות אישית בגין הפרת זכויות יוצרים.

39. לא כן הוא באשר לנתבע 3, אשר בתוקף תפקידו כמנהל בפועל של אולם השמחות, היה מעורה היטב באירוע נשוא התובענה ושימש הרוח החיה מטעמה של הנתבעת. לנתבע 3 אינטרס מובהק בהצלחתו הכלכלית של אולם השמחות, שבאה לביטוי, מטבע הדברים, בקיומם של אירועים, הכרוכים בהשמעת מוסיקה בפומבי כחלק בלתי נפרד מהם, לשביעות רצונם של המזמינים.

40. ברע"א 2991/07 אקו"ם נגד קפוצ'ין עסקי מזון בע"מ ואח', [פורסם בנבו], נקבע:

"... כי בהתאם לעקרונות שנקבעו בעניין צוק אור דרישת התועלת הפרטית צריכה להתקיים באורגן אישית. ברם, סבורני כי יש לפרשה באופן שאינו דורש הכנסה כספית ישירה לכיסו של האורגן... – 'כאשר חברה מרשה שימוש למטרות רווח ניתן לומר, ככלל, שהתועלת העסקית... הינה גם התועלת הפרטית של כל אחד מהמנהלים...' 'בסופו של דבר, אף אם הכנסות תאגיד אין הכנסות מנהליו - ככלל ניתן להתייחס לתועלת הצומחת למנהל המצלחתו בתפקידו ומהצלחת החברה'" (ס' י"ט לפסה"ד).

ובהמשך:

"... דרך המלך בפסיקה הישראלית היא, כי גם במנהלים בתאגיד יכולה להתקיים דרישת התועלת הפרטית, אם תועלת כספית עקיפה, ואם תועלת שאינה כספית..." (סעיף ל"א לפסה"ד).

חזקה על הנתבע 3, כי ידע בעת ההתקשרות עם בעלי השמחה, שללא השמעת מוסיקה במהלך האירוע, הם לא ייאותו לקיימו באולם השמחות. ברי אפוא, כי לנתבע 3 אינטרס מובהק בקיומו של האירוע, שהרי קיום האירוע והצלחתו – עולים בקנה אחד עם תועלתו הפרטית. לעניין זה ראה פרשת קפוצ'ין עמ' 16:

"דרישת התועלת נועדה לאפיין סוג מסוים של הפרות – ולפיכך נודעת חשיבות פחותה לשאלה מיהו בדיוק הגורם המפיק את התועלת (החברה או האורגן) או מה רמת השירות של התועלת לאורגן. אכן, נדרשת תועלת פרטית לנוותן הרשות, אך הדגש הוא על קיומו של אירוע אשר נועד להצמיח תועלת על חשבונם של בעל זכות היוצרים"

41. ומן הכלל אל הפרט; הנתבע 3 היה זה אשר ניהל בפועל את אולם השמחות, הוא זה אשר קשר הסכם עם בעלי השמחה והוא אף זה אשר ידע, שמתן הרשאה לתקליטן להשמיע מוזיקה, מהווה הפרה של זכויות יוצרים של התובעת. תועלתו הפרטית ברורה ומכאן, שהוא נושא באחריות אישית להפרת זכויותיה של התובעת.

יתירה מזו, הנתבע 3 היה מעורה בהליך הקודם שהתקיים בין התובעת לנתבעים 2 ו-3 וחזקה עליו כי אף הוא הפיק את הלקח הנדרש, כי אין להשמיע בפומבי יצירות מוסיקליות מוגנות, מבלי שניתן היתר להשמעתן. אם בכך לא די, הרי שהנתבע 3 קיבל מהתובעת מכתבי דרישה רבים להסדרת ההרשאה להשמעה פומבית כדין של המוסיקה באולם שבניהולו. חרף זאת, הנתבע 3 בחר שלא להסדיר את יחסי הנתבעת עם התובעת. לפיכך, אף מהטעם הזה, עליו לשאת באחריות להפרה.

סכום הפיצוי- האמנם מסכת אחת של הפרות

42. הנתבעים טוענים כי ארבע ההפרות המיוחסות להן, הן למעשה מקשה אחת, בבחינת מסכת אירועים אחת. הנתבעים מבקשים להחיל על עניינם את הוראות סעיף 56(ג) לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן: "החוק החדש") הגם שחוק זה נכנס לתוקפו לאחר מועד ביצוע ההפרות.

43. הנתבעים עותרים אפוא לבית המשפט, למקרה בו יחויבו באחריות להפרות, כי יש להשית עליהם פיצוי בהתאם לשיקול דעת בית המשפט, להבדיל מהפיצוי הסטאטוטורי הקבוע בגין כל הפרה והפרה.

44. אין לקבל את טענתם.
ביום 19.11.07 התקבל בכנסת החוק החדש, אשר נכנס לתוקפו שישה חודשים מיום פרסומו. סעיף 78 לחוק קובע כי "הוראות חוק זה יחולו גם לגבי יצירה שנוצרה לפני יום התחילה, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) עד (י)".
ס"ק (ג) קובע:

"על פעולה ביצירה שנעשתה לפני יום התחילה לא יחולו הוראות פרק ח' לעניין הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית ולעניין תרופות, וימשיכו לחול לגביה, לעניינים אלה, הוראות הדין הקודם; ואולם, פעולה כאמור שאינה מהווה הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית לפי הוראות חוק זה, לא תהיה לגביה זכות תביעה לפי הוראות הדין הקודם".

סעיף 49 לחוק החדש, המופיע בפרק ח' קובע:

"ביצוע פומבי במקום בידור ציבורי המרשה לאחר, למטרת רווח, שימוש במקום בידור ציבורי לשם ביצוע פומבי של יצירה, בלא רשותו של בעל זכות היוצרים, מפר את זכות היוצרים, אלא אם כן לא ידע ולא היה עליו לדעת שהביצוע מהווה הפרה כאמור; לעניין זה, "מקום בידור ציבורי" - מקום המשמש למופעי בידור ותרבות, לרבות אולם שמחות, גן אירועים, מסעדה, בית קפה או מועדון."

- העולה מהוראות הסעיפים הללו הוא, כי הוראת סעיף 49 לחוק החדש, דומה לזו הקבועה בסעיף 2(3) לחוק הקודם, החל בעניינינו.
- לפיכך, על יחסי התובעת עם הנתבעים חלות הוראות הדין הישן, הוא חוק זכות יוצרים, 1911 אשר קובע מפורשות, שגובה הפיצוי בגין כל הפרה, ייקבע על פי הסכום כפי שנקבע בחוק.
45. בטיעוניה לעניין גובה הפיצוי, התובעת ציינה כי אין זה הליך ראשון בין הצדדים וכי הליך קודם בגין הפרות זכויות יוצרים, נגד חברת "גני חוות לכיש אשדוד 2002" וכן, נגד הנתבעים 2 ו-3 בתיק 330/04 בבית משפט השלום באשדוד הסתיים בפשרה. ההפרות דנו, הינן הפרות חוזרות – עובדה שיש לשקול לחובת הנתבעים.
46. התובעת הוסיפה, כי פנתה בעבר פעמים רבות לנתבעים בדרישה לשאת בעלות דמי הרישיון, כמפורט במחירון התובעת וכפי שנוהגת היא לגבות מאולמות אירועים אחרים בארץ וזאת בהתאם לתנאי פעילותה, כפי שאושרו על-ידי בית הדין להגבלים עסקיים. בנסיבות אלו, התובעת טוענת, כי אין בפי הנתבעים נימוק מניח את הדעת, על שום מה לחרוג לקולא מגובה הפיצוי הסטטוטורי כפי שנקבע.
47. טיעוניה של התובעת מקובלים עלי. ההגנה על זכויות קניין בכלל וזכויות יוצרים בפרט אינה קלה לאכיפה. ניתן בנקל להתחמק מיישום החוק ולהתנער מהחובה לשלם תמלוגים ליוצרים, אשר עמלו רבות על יצירותיהם. מחובתנו של בית המשפט להשית על המפרים זכויות יוצרים פיצויים, אשר יבטאו את חומרת המעשים וירתיעו מפרים פוטנציאליים מלבצע הפרות בעתיד.
- הדברים הינם בבחינת קל וחומר, לנוכח העובדה שחלק מהנתבעים היו מעורבים בהליך קודם ועמדו היטב על מהותן של הזכויות הקניניות בידי התובעת.
48. הנתבעים, לא זו בלבד שהפרו את זכויותיה של התובעת ברגל גסה, אלא שלכל אורך ההליך הם דבקו בעמדתם ובסיכומיהם, נקטו לשון בוטה וחריפה נגד התובעת, אשר עתרה לאכיפת החוק, הא ותו לא.
49. בנסיבות אלו, אין מקום להפחית מהפיצוי הסטטוטורי כפי שנקבע ועל כן, אני מחייבת את הנתבעת מס' 1 ואת הנתבע מס' 3 ביחד ולחוד לשלם לתובעת את הסכום של 80,000 ₪ בצירוף ריבית כחוק והפרשי הצמדה מיום הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

בנוסף, הנתבעים 1 ו- 3 ישלמו לתובעת ביחד ולחוד הוצאות ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 20,000 ₪ בצירוף מע"מ. הסכום ישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

הודעת צד ג'

50. הנתבעים הגישו הודעת צד ג' נגד התקליטן, מר מינו בר-קלמנט ברוך. הנתבעים הציגו אישורי מסירה כדין, שהמציאו לצד ג' באמצעות הדבקות.

הנתבעים צרפו להודעת צד ג' וכן לתצהיריהם מסמכים, המלמדים על התחייבות לכאורה של התקליטן להסדיר את חוקיות השמעת המוזיקה בפומבי, כמו גם התחייבות מטעמו לשלם לתובעת את תמלוגיה. בהעדר כתב הגנה מטעם התקליטן ובהעדר התייצבותו לדיונים ועל יסוד גרסת הנתבעת שלא נסתרה או הופרכה, עולה, כי הוא לא קיים את התחייבויותיו.

51. אמנם, חובת הנתבעים 1 ו- 3 לשלם לתובעת את תמלוגיה הינה חובה עצמאית, המעוגנת כדין, כפי שפורט לעיל ובהרחבה. יחד עם זאת, הואיל והתקליטן התחייב לכאורה כלפי הנתבעים כי יסדיר את חוקיות השמעת המוזיקה ובהעדר הגנה מצידו, זכאים הנתבעים לקבל את הסעד הנתבע בהודעת צד ג' ועל כן, אני מחייבת את הצד ג' לשפות את הנתבעים 1 ו- 3 בסכום הפיצוי בו חויבו בסך 80,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת הודעת צד ג' ועד למועד התשלום בפועל.

סיכום

52. הנתבעים 1 ו- 3 ישלמו לתובעת, ביחד ולחוד את הסך של 80,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

צד ג' ישלם לנתבעות 1 ו- 3 ביחד ולחוד, את הסך של 80,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת הודעת צד ג' ועד למועד התשלום בפועל.

53. ניתן בזאת צו מניעה קבוע האוסר על הנתבעים 1 ו-3, בעצמם או באמצעות אחרים, להשמיע מוזיקה בפומבי או להרשות לאחרים להשמיע בפומבי, במקרקעין שבבעלותם, החזקתם או שליטתם, יצירות מוקלטות שלתובעת זכויות יוצרים בהן.

התביעה נגד הנתבעים 2 ו- 4 נדחתה, ללא צו להוצאות.

הנתבעים 1 ו- 3 ישלמו לתובעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 40,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד למועד התשלום בפועל.

צד ג' ישלם לנתבעים 1 ו- 3 הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 20,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועד הגשת הודעת צד ג' ועד למועד התשלום בפועל.

ניתן היום יד' בכסלו, תש"ע (1 בדצמבר 2009) בלשכתי. המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים.

ורדה מרוז 1080/07-54678313

ו. מרוז - שופטת

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן